

ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 82 0 Рс 020712 24 Рев
Бања Лука, 09.4.2024. године

Врховни суд Републике Српске, у вијећу састављеном од судија Виоланде Шубарић као предсједника вијећа, Горјане Попадић и Сенада Тице као чланова вијећа, у правној ствари тужитеља Н.Ш., Р.Ј., М.О.1 и М.О.2 из Б., сви заступани по пуномоћнику В.К., адвокату из Б., против туженог Б.П. д.о.о. Б., заступан по пуномоћнику А.И., адвокату из Т., ради заштите права из радног односа, одлучујући о ревизији туженог против пресуде Окружног суда у Бијелини број 82 0 Рс 020712 23 Рсж 2 од 26.9.2023. године, на сједници одржаној дана 09.4.2024. године донио је

Р Ј Е Ш Е Њ Е

Ревизија се усваја, обје нижестепене пресуде се укидају и тужба у овој правној ствари одбацује.

Тужитељи се обавезују да туженом накнаде трошкове поступка у износу од 2.550,00 КМ.

Образложење

Првостепеном пресудом Основног суда у Сребреници број 82 0 Рс 020712 20 Рс 2 од 16.11.2022. године утврђено је да су тужитељи код туженог засновали радни однос на неодређено вријеме па су поништена рјешења туженог из јуна 2017. године на основу којих им је престао радни однос и тужени је обавезан да тужитеље врати на посао, исплати им изгубљену плату и регрес у таксативно наведеним износима, све са законском затезном каматом и уз уплату пореза и доприноса, као и да им на име трошкова парничног поступка исплати 5.069,40 КМ. Са вишком тужбеног захтјева тужитељи су одбијени.

Другостепеном пресудом Окружног суда у Бијелини број 82 0 Рс 020712 23 Рсж 2 од 26.9.2023. године жалбе туженог су одбијене и првостепена пресуда потврђена у досуђујућем дијелу.

Благовременом ревизијом тужени побија другостепену пресуду због повреде одредаба парничног поступка, погрешне примјене материјалног права и прекорачења тужбеног захтјева с приједлогом да се ревизија усвоји и побијана пресуда преиначи тако да се у цијелости одбије тужбени захтјев или да се иста укине и предмет врати на поновно суђење или да се обје нижестепене пресуде укину и тужба одбаци.

У одговору на ревизију тужитељи су предложили да се ревизија као неоснована одбије.

Ревизија је основана.

Предмет спора у овој правној ствари је захтјев тужитеља којим траже да се утврди да су код туженог засновали радни однос на неодређено вријеме, да се пониште рјешења туженог о престанку њиховог радног односа те да се наложи туженом да их врати на посао, исплати им изгубљене плате, регрес, накнаду за прековремени и ноћни рад као и да за њих уплати порезе и доприносе.

Нижестепени судови су утврдили слиједеће чињенично стање: да су тужитељи са туженим закључили више уговора о раду на одређено вријеме; да је задњи уговор о раду истекао са даном 31.5.2017. године, али да су тужитељи наставили и без новог уговора радити; да је на основу рјешења туженог од 07. и 08.6.2017. године тужитељима престао радни однос због смањења обима посла, са којим данима су исти одјављени код надлежних органа и закључене су им радне књижице; да су тужитељи заштиту права затражили од Агенције за мирно рјешавање радних спорова (даље: Агенција) и да је поступак код те Агенције обустављен у октобру 2017. године; да су тужитељи поднијели суду предметну тужбу дана 21.12.2017. године.

На основу овако утврђеног чињеничног стања нижестепени судови су усвојили тужбени захтјев (осим у дијелу захтјева за исплату накнаде за ноћни и прековремени рад), налазећи да су тужитељи, након истека уговора о раду на одређено вријеме, наставили радити код туженог, чиме је њихов радни однос трансформисан у радни однос на неодређено вријеме, без обзира што нису закључили такав уговор о раду.

Одлуке нижестепених судова нису правилне.

Поступак заштите права радника утврђен је одредбама чланова 198.-203. Закона о раду ("Службени гласник Републике Српске" број 1/16 до 112/23, даље: ЗР). Право на тужбу надлежном суду за заштиту права има радник који сматра да му је послодавац повриједио право из радног односа, а то право није условљено претходним обраћањем радника послодавцу за заштиту повријеђеног права (члан 201. ст. 1. и 2. ЗР). Одредбама члана 201. ст. 4. ЗР је прописано да се тужба за заштиту права радника може поднијети у року од 6 мјесеци од дана сазнања за повреду права или од дана учињене повреде. Из тога произлази да је благовременост тужбе у радном спору процесна претпоставка за остваривање судске заштите.

Према тврдњи из тужбе, тужитељима је доношењем рјешења од 07. и 08.6.2017. године, којим им је престао радни однос на одређено вријеме због смањења обима посла, повријеђено право из радног односа, а они су тужбу у овој правној ствари поднијели 21.12.2017. године. Стога није правилан закључак нижестепених судова да је тужба тужитеља благовремена јер да су се они претходно обратили Агенцији са приједлогом за мирно рјешење овог спора, па је рок за подношење тужбе почео тећи од окончања поступка пред Агенцијом. Наиме, рок од 6 мјесеци из члана 201. став 4. ЗР се рачуна од дана сазнања за повреду права радника одн. од дана учињене повреде, без обзира да ли се радник обраћао Агенцији или није. До подношења тужбе првостепеном суду 21.12.2017. године је овај рок протекао па је правилна примјена материјалног и процесног права захтијевала да се тужба тужитеља одбаци.

Приговор неблагоприятности тужбе је материјално - правне природе, а рок за подношење тужбе из члана 201. ЗР је преклузивни, а не застарни рок. Стога се његовим протеком право из радног односа у материјалном смислу губи. За разрјешење ове правне ствари нема значаја одредба члана 201. ст. 6. ЗР јер та одредба не дерогира одредбу ст. 4. истог члана. Овдје треба указати на чињеницу да је поступак пред Агенцијом обустављен 23.10.2017. године тј у вријеме када још није био протекло рок од 6 мјесеци за подношење тужбе, па су тужитељи имали сасвим довољно времена да судску заштиту својих права траже у законом прописаном року.

Одредбом члана 67. став 1. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник Републике Српске“ број 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09, 61/13 и 27/24, даље: ЗПП) регулисано је да суд доноси рјешење којим се тужба одбацује ако утврди да је иста поднијета неблагоприятно, ако је посебним прописима одређен рок за подношење тужбе.

Из наведеног разлога је ваљало ревизију туженог уважити и примјеном одредбе члана 249. став 2. ЗПП укинути обје нижестепене пресуде и тужбу одбацити.

У смислу одредбе члана 397. став 2. у вези са чланом 386. став 1. ЗПП, одлучено је о трошковима цијелог поступка тако што су туженом досуђени трошкови на име састава одговора на тужбу и заступања на 6 рочишта на којима се расправљало о главној ствари у износу од по 250,00 КМ, приступа на 1 рочиште на коме се није расправљало о главној ствари у износу од 125,00 КМ, састава жалбе у износу од 300,00 КМ и састава ревизије у износу од 375,00 КМ, у складу са Тарифним бројевима 3. и 12 Тарифе о наградама и накнади трошкова за рад адвоката („Службени гласник Републике Српске“ број 68/05).

Предсједник вијећа
Виоланда Шубарић

За тачност отправака овјерава
Руководилац судске писарнице
Биљана Аћић